

Független Magyarország

600
Korona

Művelődési és Hírlapkiadó
Mátyás király-utca 1. sz. sz. sz.
Budapest, 1924.

Felkiadás szerkesztő:
Fodor Árpád
Helyettes szerkesztő:
János József

Előfizetési árak:
Helyben negyedévente 40.000 K.
Videkre negyedévente 50.000 K.

600
Korona

Jönnek a kis ötezesek.

Hivatalos helyen szerezett értesítés szerint az állami jegyintézet március 18-ától kezdve kislotka ötös koronás államijegyeket fog forgalomba hozni, amelyeket a Magyar Pénzügyminisztérium részvényárnyomda idiglenes helyiségeiben, Budapesten gyártottak. A címletek vízjegy és gyapjatarlók nélküli fehér papíron vízjelmentesen és ipogátlóanyag nélkül készülték.

Nagy robbanás egy turini gyufagyárban.

Rómából jelentik: Turin közelében egy gyufagyárban tegnap robbanás nyomán támadt tűz a gyártelep jórészt elpusztította. A robbanás pillanatában negyvenhárom munkás dolgozott a gyárban, akik közül huszonegy megmenekült. Eddig hat súlyosan sebesültet mentettek ki a romok alól. A tűzoltóság elvezetettnek tekintette. A tűzoltóság csak nagy nehézség sikerült egy husz méter magas chlorid tartalmú tartályt a tűztől megmenteni.

Takarék korona

1924 MÁRCIUS 17
100 takarékkorona = 114 papírkorona.
100 papírkorona = 87 72 takarékkorona.
1 dollár = 78 500 papírkorona
1 aranykorona = 16 500 papírkorona.

Elkészült az első jugoszláv százlós repülőgép.

Ujvidékről jelentik: Az Ikarus repülőgépgyár most készített el az első százlós repülőgépet. A gép hajtója az újvidéki Atlas motorgyár készített brandenburgi típusú s most szerelik fel a repülőgépre.

Zimmermann lesz a magyarországi főbiztos.

Budapest, Jól értesült körökből érkező hírek szerint Harding a főbiztosi megbízást március 18-án megkapta. Harding maga helyett három egyént ajánlott, melyek közül volt hajlandó a megbízást vállalni. Budapesti értesítés tartja magát a hír, hogy Magyarország főbiztosa Zimmermann lesz.

Nincsica nyilatkozata a magyar jóvátételről.

Belgrád. (A Magyar Távirati Iroda jelentése) Nincsica szerb külügyminiszter Magyarország jóvátételi kötelezettségéről a következőképpen nyilatkozott:

„Magyarországnak meg kell téríteni miután az anyagi veszteségeket, melyeket az SHS állam a háborúban szenvedett. Egy kiemelt tartózkodás Magyarországon, melynek hivatalos volt a jóvátételi kötelezettségek megállapítása és az a bizottság megállapította, hogy Magyarország felelős nem tud. Ekkor határozták el, hogy Magyarország természetesen köteles a jóvátételi összeget téríteni. Herbert jóvátételi főbiztos elnökletével megtartott ülésen a speciális bizottság Magyarország jóvátételi kötelezettségére vonatkozólag két terv merült fel. Az egyik terv szerint, amely Herberté volt, Magyarország jóvátételi kötelezettsége 5 milliárd aranykorona lett volna. Ez az összeg 1923-26 ig évenként 50 millió aranykoronás részletekben lett volna fizetendő és ezt az összeget a 250 milliós külföldi kölcsön garantálta volna. Az olasz terv 1926. évre javasolta a jóvátételi fizetések megkezdését. A két terv ügyében a jóvátételi bizottság nem hozta meg a döntést, de Magyarország kötelezte magát 1922-ben 3000 ló, 6400 szarvasmarha és 5000 juh és kecske loszállítására. Ezt a szállítást csak 1923-

ban kapta meg az SHS állam. Ekkor újabb megállapodás jött létre, mely szerint Magyarország munkanélküliség 110 tonna szénét köteles szállítani Jugoszláviának. Ezt a kontingenset később 80 tonnára csökkenték.

Kétszáz másodmagyarország arra is, hogy az összes tárgyakat, melyeket Szerbiából hozott, vissza fogja adni. Egy bizottság megállapította, hogy ezek fejében 23000 arany márkát tartozik fizetni Magyarországnak olyan anyagokban, amelyekben azt az SHS kifizetés elegendő. Ezek fejében Magyarország 30 millió arany márkát, 25 szarvasmarhát, 730 tehenet és 430 juhát nyújtott az SHS. Kiszármazott és az Jugoszlávia hozzájárult a magyar szőlőjogok felügyelőségéhez.

A vásártéri parcellákra

az árverést ma délelőtt megtartották. Öt jeleskedő volt rájuk. A fővevő a vármegyeházaival szemben az 54-es számú telket dr. Fehér Lőrinc 65 kiló búzáért, az 57-es telket Antalfy és Spitznagel 65 kiló búzáért, ugyancsak a főútvonalon 55. számú telket dr. Pápa Arnold 65 kiló búzáért, 60 kiló búzáért, mellékútvonalon a 47. számú Kozma Ferenc általános 50 kiló búzáért, a 28.

számu telket Fehér János műszaki főtanácsos 55 kiló búzáért részletes tudósítást holnap hozunk.

A forgalmi adó

Ellenőrzésében a jövőre néve bizonyos engedélyeket helyeztetni látszik. Nem a forgalmi adó leróvásiában, hiszen először az államnak beleszálltunk már abba, hogy forgalmi adó kell fizetni és a legtöbb ember képezi elviselet a forgalmi adóval járó vékzárakat. Senki nem panaszkodik ezen, hogy forgalmi adó kell fizetni, de elviselhetetlennek érzik a kereskedők és iparosok azt, hogy csónok, adótelkekkel tekinthetők és a legjobb szándéka mellett is elleskelődik mögöttes büntetés lehetőség. A blokkolás például némely vállalatnál keresztléphetetlen. J gyanúsíthatunk vele, becstelenség, hi-kérdés hány ezer volt büntetve, mi a vallása, mennyi a vagyona és végül, amikor már kétszer végig futott rajta a hűség, hogy most jön a nagyobb darab kelle-matlenség, ezt mondják:

— A blokkolás elhanyagolása miatt egy millió koronáig tevékeny büntetés jár. Ajánljon fel valamit. Felajánl és fizet tíz-husz esetleg ötven ezret és egy időre elvon intézve, amíg újabb valami kérés nem jön. Hát nem baj, ellenőrzés az adózókat, de ne vészálják őket. És most már beleszállt, hogy a blokkolás felesleges. Minck ezt fentartani. A közönség örömmel veszi tudomásul, hogy a forgalmi adó leróvásiából könnyítlenek és az ellenőrzésnél kevesebb letéma vékzális. Azt hiszik azonban, hogy a vékzálás csak akkor maradna el, ha a jutalék rendszerét végleg eltörölnék.

Megdrágult.

Tulajdonképpen mindennap reggelén assal a tudattal ébred az ember, hogy megdrágult valami. Minden r szel megdrágult valami. Nicszen olyan nap, amelynek hajnala assal fdrvebnd az embert, hogy valami olcsóbb lett. O estbe csak az ember fiote, az egésze lett, más minden és mindennap megdrágul. Ha a hét is így kezdődik, mint az elcsúszó hét kezdődött és úgy, amint a jövő hét fog megindulni. Minden mondatot assal kezdjük, hogy: Megdrágult a vasút, megdrágult. A mátker is megdrágult, azelőtt is megdrágult és most esztörtésben is megdrágult, meg bizonyosan assal is megdrágult. Most a vasút a hét közepén drágul. Ha a bajai szőlőhöz vártak jegyet, a többi koronában fog kerülni, mintha hákeidőben Berlinig utazt. Tehát a vasút megdrágult. Mi más ilyenkor az ember? Nem utazik. A múlt héten megdrágult a dohány. Assal is megdrágult, meg még assal is felérőförtök az árát és ma, ha a legeserényebben is akarunk cigarettát, azt egy hónapra legeserényebben, ha 120 our koronát kell dohányosra kizdani. Mit lehet ilyenkor az ember, hogyan védekezik a folytonos drágulás ellen? Assal mondja: Há muszáj nekem pipálni? Nem muszáj pipálni és nem dohányozni — ha szörjje. Most már csak kizdják a nem dohányzókat. A törvényi lapok is kénytelenek voltak újra árat emelni, vagy egyhákeben szörjje újra kellett az árakat szabályozni. Hogy miért? Mert a munkás bevétele, ha az, szörjje, lakása, ruhája drágább, tehát béremelőre kell igényt tartani, megdrágult megint a papirus, megdrágultak a szőlőlével költésgek, megdrágult minden, tehát a fdrvebnd újságok árakva, nem akzva, felemeltek a lapok árát. Arra is el fogja néhány ember mondani, hogy ez az nem olyan drágulást. Mindensz: le lehet mondani. Az ember nem olyan ujság, ha nélkülözni fe, az ember letezik a dohányzástól, ha muszáj, az ember nem utazik, ha nem ökvetlen kell, az ember nem csinál új ruhát, tovább jár rongyokban, de a kenyérről nem lehet lemondani, a lakást nem lehet nélkülözni és az ember csak szörjje szállítja lejjebb az igényeit még végre lehet a határa legeserényebb fokára.

Bajai posztó és takarógyár r. t.

A Tömöré Hírspan olvasat: A vállalat tavaly márciusban alapított. Bajai gyár szőnyeggyártást gyárt, csakkivül gyapjuszövetet is és mindentől egyszerűbbakat. A legtöbb kizsallítást a gyár vége. Kérdés: lealgyártás ugyanazok a leg nagyobb az egész országban. A versenyképesség megakadályozása után dienk exportot fejtett ki a Balkóra, főleg Jugoszlávia, de az idősekné nem törekednek exportra, hanem inkább Magyarországon helyezik el árukat. Bajai gyár a Duna mellett, közel a vízhez van, így hajószállításával is rendelkezik a vállalat. A gyártásvárossal fejték kibővítést. A gyár munkásai magva az a jó hatása, hogy a bajai munkásság megvívója a gyártói a fonat, az házi pari

formájában feldolgozza és úgy értékesíti. A gyár látja, hogy munkával és nagyban borszával akkva, hogy Magyarországon a textilipar felelődjön. De természetesen a gyár maga is fe dolgoz házi gyapjat és tengerentúli gyapjat. A vállalat programjába vette egyébként, hogy miképpen megnyitják a letelepedése, újra megidítja az exportot a Balkóra. A vállalat, amely a szakmában minden esetre Magyarországon a legnagyobb, igen jelentékeny tényezője az ország textiliparának. A vállalat a Magyar Országos Képzési Takarékpénztár és a Magyar Állam- és Hitelbank vezetésével tartozik a jelenleg kezelt több munkási foglalkoztat.

A törvényhatósági bizottság hozzájárult a Bárány-szálloda lebontásához.

A tűzoltólaktanya felépítése. — Tavasszal megkezdik a postapalota felépítését.

Baja város törvényhatósági bizottsága határozatával 4 órai kezdettel rendkívüli ülést tartott. A köznapra tárgyzésen a tűzoltólaktanya felépítéséről és a Bárány-szálloda lebontásáról a kapcsolatos ügyek megbeszéltek. Az ügyet Nyraty Dózsa főügyész is megbeszélte. A postakincstár 1914-ben megvásárolta a város tulajdonát képező Bárány-szálloda és eszményes épületek telkét 55 000 korona vételárért. A telk 514 négyzetööllet területe. A rajta levő épületek anyaga a város tulajdonát képezte, viszont a postakincstár kérelmére megitt arra, hogy 1921-ben megindult postapalotát épít a megvásárolt telken. Azt is kizsallította a város, hogy a postapalota felépítésével kapcsolatosan gondoskodni fog a postakincstár a földmivizelői lakásokról is.

A közbejött háború és más gátó körülmények eddig akadályozták a postakincstár a bajai postapalota felépítésében. Most a város felirattal fordult a kereskedelmi miniszterhez, illetve a postakincstárhoz és kérték, hogy a bajai postapalota felépítéséről mielőbb gondoskodják. A kereskedelmi miniszter a város július 28-án kelt felirata most adott választ több másri útmutatás után. A város felirata, hogy a posta által adott vételárba hajlandó visszaadni a Bárány szálloda épületeit, ha a postapalota felépítéséről rövidesen gondoskodni nem történik.

A kereskedelmi miniszter leirata a fenti ügyben most érkezett meg Bajára. A leirásban a miniszter tudomást adta, hogy a város törvényhatósági bizottságának, hogy a bajai postapalota felépítése iránt rövidesen intézkedni fog és az építkezés az 1924-27 évek között történő építkezések közé fel van véve. Éppen ezért felhívja a miniszter a várost, hogy a Bárány Szálló épületeinek lebontásáról mielőbb gondoskodják, hogy a postapalota felépítése elé akadályok ne górduljanak.

Baja város tanácsa a lebontásról kapcsolatban nehéz feladatot megoldása elé került. A Bárány Szálló épületében levő intézmények, hivatások és a gazdasági udvar elhelyezésének kérdése ugyanis igen nehéz feladat. Egy kedvezőbb megoldási mód kínálkozott: a postapalotának a Bende Imre ucai fronton való felépítése. Ebben az esetben nem kellene lebontani a tiszti főorvosi házat, amelyben a római káthédra or lakik jelenleg.

Ezre vonatkozás az tárgyalások indultak meg a város és a postakincstár között és a tárgyalások mielőbbi eredményre vezetnek. Többféle megoldási mód merült fel, de volt arról is a tárgyalások során, hogy a Bárány Szálló helyett a város a vásáros a járásbírószék és a tanácsképzés közötti téren foglalkozni a postakincstárral. Ezt a tervet azonban az érdekeltek közvéleményén után elvetették és úgy döntöttek, hogy a Bárány Szálló helyén ucai fronton felépít a Bende Imre ucai frontján épüljön fel a postapalota. Ebből a megoldásból a postakincstár képviselője is belment és a cserét követően a törvényhatósági bizottság hozzájárult a terv elfogadásához.

Elmondta a törvényhatósági bizottság a tegnapi közgyűlésen a Bárány Szálló lebontásáról. A honfoglalásunk rövidesen megkezdődnek. Lebontják az egész épületet és az anyagot tüzelőanyagként és gazdasági épületet épít a város. A postakincstár kéresei elgérési tette, hogy a postapalota felépítését még a tavasszal megkezdik.

A tűzoltólaktanya és a gazdasági udvar részére a város a Ruschenberger Johanna főle alapítványi telket, amely a Tóth Kálmán és a Fabak ucai parkon terül el, hona javaslata megváltatni. A telket a város aranykérdésben kívánja megvásárolni. Ennek jótékonyát is gyakorol a város, mert a Ruschenberger Johanna főle telket jótékonyági alapítvány és ma emellett nem szednek. A város hajlandó megvásárolni a telket a hákebeli aranykérdésért és hajlandó az összeg aranykoronában kifizetni kamattal fizetve.

A város javaslatát néhány feladvány után a törvényhatósági bizottság tudomást vette. A határozati munkákat kapcsolatban felmerült költségeket a város a képviselőtársaság feladta.

Utasította a törvényhatósági bizottság a városi tanácsot, hogy a tűzoltólaktanya, a városi gazdasági udvar és a szükséges épületek felépítésére vonatkozó tervrajzot és költségvetést közzétesse és minél előbb terjesse be a törvényhatósági bizottság elé. A Bárány Szálló lebontásának és a postapalota felépítésének ügyére legelőször is munkában vissza fogunk térni.

Vadás. Vajda... Al... 18.

odista... József.

Olcselek! Budapest mellett... 300 négyzetméter... 32 méter... eladó... Bővebb... Bajan... az... los ad... uccába.

Hiróhény. Háló... 15.

Férfi... 15.

Veszeledol... 15.

üresákok... 15.

Magas és fél gummitalpu fekete és barna férficipők nagy választékban kapható STELLNER ZSIGMOND cipőüzletében Baja, Vörösmarty uca 1. szám. (Grauung ház.)

Mannhe... Sándor... 15.

Építőmesterek és építők figyelmébe!

Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízhatlan
 állandó raktár és egyedi készítésű

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kőleány uca 2 szám alatt. (Budapesti út sarkán)

Motortulajdonosok figyelmébe!

A Károlyi János Rt. felhívja b. figyelmüket a telepen (Rákus u 47 Kálvariánál) felállított legújabb rendszerű gőzfejlesztő készülékre amelynek kevés fogyasztás mellett nemcsak minden szarv és robbanástól biztosítható. Gépük hasonló átalakításához költségvetésük díjtalanul szolgálunk. Ugyanottanunk és szakmunkák felvételnek.

Éjelt inspekción
 március 17. ó. március 24. ig
 vágott fel a szőlő és vaskor
 nap délután nyitva
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
 ügyvéd

20-an jelenik meg A sápadt kis Anikó.

Mozsik regény.
 Írta: **Lichter László.**
 A viágháború kiharását egy kis városra érdekes és vonzó módon regéltette meg a fiatal író.
 Előjegyzéseket elfogad:
 Csormák és Schwéger.
 Kollár Á.
 Ifj. Wagner Antal és Corvia-nyomdával

Intelligens 4 tagból álló család 2 szoba-konyhába, esetleg 1 szoba-konyhába

lakást keres
 azonnali beköltözésre, magas házbért fizet.
 Cím a hirdetésben.

Egy pár teljesen jó kivagott **lakkcipő** 37-es számú eladó. Círlusz uca 1B.

Nád eladó
Grünhut Miksa
 Spitzer Illés utca 10. sz. alatt
 Nagyvárosi Baza. Telef. 160.

Fischer Simon Baja,
 fényképészeti és sport cikkek,
 varrógép és kerékpárok
 állandó nagy raktára.

Eredeti Singer varrógépek kerékkeltő kiegészítők

Schwarcz Ferencz

építési és tűzfűtőhereskedés
 Baján, a Budapesti-úton (Hengermalom mellett)

Raktáron tart:
 fűrészelt és faragott fát, lécet, alvácái bükk hasáb tűzifát, cserepet, téglát és minden méretű és minőségű asztalos- és építőanyagot korlátlan mennyiségben. -o Vaggontételeknél lényeges árkedvezmény.

ELSŐ BAJAI TÖMÖRFA-GEPIGYÁR

POLLÁK JÓZSEF
 GYÁRMELEP-GEPIGYÁR
 TELEFON: 104
 PINTARAKTÁR
 MOSSUTYÚ 23-TEL: 104
 HÁRSZÉNY-BUDAPESTI ÚT 4
 TELEFON: 1000
 SÜRGŐNYELI
 POLLÁK-GEPIGYÁR
 BAJA

Telefonszám: 121.

MÉSZ
 Portland CEMENT
 retorta BÜKKFASZÉN és kátrány fedőlemezzel
 állandóan kapható:
Spitzer Illés
 BAJA,
 Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Minden megvásárolt készletet házhoz szállítok.

Telefonszám: 121.